

KERESZTÉNY MAGVETŐ.

SZERKESZTI ÉS KIADJA :

PÉTERFI DÉNES.

FŐMUNKATÁRSÁK :

KANYARÓ FERENCZ, DR. GÁL KELEMEN, GÁLFI LŐRINCZ.

XLI. KÖTET.

KOLOZSVÁR,

NYOMATOTT AJTAI K. ALBERT KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

1906.

Digitized by the Internet Archive
in 2024

TARTALOM.

I. Egyházi dolgozatok.

Karácsonyi beszéd. ÁDÁMOSY GÁBOR	40
--	----

II. Hittaniak, bölcselmiek.

Vallás és szabadság. VÁRY ALBERT	17
Böhm axiológiája. DR. GÁL K.	105
Gyöngymondatok. (Ujkori íróktól.) Gyűjtötte KISS MIHÁLY	46
A mennybemenetel (I—III.) BÖLÖNI VILMOS	121, 181
A vallás: annak változó formái és örök lényege. Savagetől JÓZAN MIKLÓS	266
A béke útja hét tizparancsolatban. Egy huszadik századbeli ember számára. Az „Inquirer“ angol lapból. FERENCZ JÓZSEF	342

III. Nevelés és oktatásügyiek.

Harcz a műveltség és nevelés eszményeért. DR. GÁL KELEMEN	81
A középiskola reformja. (DR. G. K.)	58
Törvényjavaslat az egyetemekről. (DR. G. K.)	59
Latin a középiskolában. (DR. G. K.)	59

IV. Életiratok, történelmiek.

Dávid Ferencz. KANYARÓ FERENCZ	1, 65, 134, 192, 237
--	-------------------------

Egyh. tört. adatok: CLX. A reformatus és unitarius papok és mesterek szabadalmi Háromszéken.	
Közli: Id. DANIEL GÁBOR	22
Rédiger Géza emlékezete. KOZMA FERENCZ	31
Az apostol. Csifó SALAMON	93
Unitárius nézetek fölújulása a középkorban. DERSI K. FERENCZ	103
Az unitarius vallás törvénybe iktatása a pozsonyi országgyűlésen. DR. KISS ERNŐ	159
Bocskai István emléké. DERSI K. FERENCZ	167
Mikó Imre. (Nekrolog.) PÉTERFI DÉNES	283
Az unitárius egyházjog alaptörvényei. DR. TÓTH GYÖRGY	293
Kornis Borbála és szombatos pöre. DR. VASS MIKLÓS	312
Reville Albert. (Nekrolog.) PÉTERFI DÉNES	345
Benczédi Gergely. (Nekrolog.) PÉTERFI DÉNES	347

V. Egyházi élet.

Az unitarius E. K. Tanács felirata a vallás- és közoktatásügyi ministerhez	229
Az unitarius egyház felterjesztése az alapítványokról szóló ministeri törvénytervezetről	276
Egyházfőtanácsi gyűlés:	
I. Bárány P. Horváth Kálmán főgondnok megnyitó beszéde	322
II. Püspöki jelentés	325
III. Az Egyházi Képviselő Tanács jelentése	332
IV. Elintézett ügyek. V.	337

VI. Vegyesek.

Felköszöntő a Berde-serleggel. FEKETE GÁBOR	340
---	-----

VII. Irodalmi értesítő.

Dr. Kőváry László: Magyarország története. Ism. . . . K. Essex Hall Year-Book 1906. Szerk. Bowie Copeland W. Ism. . . . 48. A politikai helyzet 1906. elején. Írta Bodnár Zsigmond. Ism. . . . 48. Az evangélium, mint a XX. század fegyvere. Írta Perczelné Kozma

Flora. Ism. . . . 49. A reformatio vallástört. jelentősége. Irta Rohoska József. Ism. . . . 49. Józan M. felolv. k. Ism. . . . 49. Theologiai Szaklap. Ism. . . . 50. Pályázat egyházi beszéd írására. Ism. . . . 50. Uj szövetségi apokrifusok. Ford. Raffay Sándor. Ism. . . . 109. Egyházi beszédek Bitzius Alberttól. Ford. Nagy Béla. Ism. . . . 109. Erdélyi Múzeum. Szerk. Erdélyi Pál. Ism. . . . 110. Emlékjelek, bizonyságok. Irta Radácsi György. Ism. . . . 171. Philosophie in Ungarn. Irta dr. Rácz Lajos. Ism. . . . (1.) 171. Kereszténység és socialis munka. Stopford Brook nyomán, Józan M. Ism. . . . 284. Nyári vasárnapi tanítások. Irta Ürmösi József. Ism. . . . (b. s.) 284. The Choice of a life-work. Irta Wilbur Morte Earl. Ism. 348. Költemények. Irta Murányi Farkas Sándor. Ism. 348. Toroczko története 1848/49-ben. Irta Borbély István. Udvarhelymegye Rákóczi szabadságharczában. Irta Pálffy Aladár. Ism. 349. Pályázat egyh. beszéd írására. Ism. 349.

VIII. Aranykönyv.

Az ezredéves emlékalapra tett kegyes adományok. 63.

Adakozás a kolozsvári egyházközség templom-tornya újraépítésére. 64. 118. 179. 235. 290. 356. A székelyudvarhelyen építendő unitárius templom javára tett kegyes adományok. 119. 291. Adományok a marosvásárhelyi unitárius templom építésére. 180. 236. 357.

IX. Különfélék.

Magyarországon. Németországon. Bajorországon. 51. Oroszországban. Franciaországban. 52. A pápa és Franciaország. X. Pius. 53. Loyson Hyacinthe. A Vatikán. A katolikus párt Belgiumban. 54. A lengyelországi katolikusok. Ujabb emlék Servéthnek. 55. A Brahmo-Somaj. 56. Ki volt Szentgericzének első lutheranus papja? Érettségi vizsgálati utasítás. (Dr. G. K.) 57. Az állam és egyház szétválasztásának következményei. 60. Szentek kimulása. (R—cz.) 61. Unitáriusok száma hazánkban. Bölön. A hódmezővásárhelyi egyh. község. 62. A kormányváltozással. A keresztény felekezetek közti béke. 110. Nagy Bocskay István emlékezete. K. F. 111. Szabadelvű judaismus. Amerikában. 112. A német császár. Németországon. A könnyen megalkuvó pápa. 113. Miért következett be

az állam és egyház szétválasztása Franciaországban? 114. A szent rosz. Monistenbund. 115. Jeruzsálem lerombolása. Renan Ernő. Beeses khinai okmány. 116. Kitüntetés. Iszló. Konez József. 117. A Wekerle-kormány közokt. és vallásügyi politikája. 172. Az unitárius püspök a főrendiház tagja. A marosvásárhelyi unitáriusok. 173. Austriában. Austriából. 175. Németországban. 176. Loyson Hyacinthe Rómáról. 177. A ref. egyházi zsinat. A hom.-szentpéteri egyh. község. Pálffy Károly †. 178. Hartmann Eduard. Servéth szobra Párisban. 231. A protestans testvériség. A katolikus hittérítésről. Az ó- katolicismus. 232. Ledtowitz német bárónő. A manchesteri unitar. theol. intézet. Lőfi Áron †. Br. P. Horváth Kálmán vesztesége. 233. Mahomedán szabadelvűség. Czionista kongresszus. Japánban. 234. Pál apostol és a judaizansok. 285. Benkő Mihály. X. Pius politikája. 286. A Servét szobra Vienne-ben. 287. A jezsuiták. 288. Loyson Hyacinthe. 288. Barla Domokos †. 289. Pál apostol keresztény gyülekezetei. 349. Az erdélyrészi ág ev. egyh. kerület. A protestantismus. 350. Franciaországban. Schweitzban. 351. Németországban. Cousin Victor és a katolicismus. Francia katolikus írókról. Brunetiére. 352. A felekezeti középiskolák tanárainak fizetésrendezése. (g. k.) 353. Értesítők. (b. i.) 354.

Gyászhirek. 62. 117. 178. 289. 355.

